

De la autorul
bestsellerului
Tată bogat,
tată sărac

COPIL BOGAT, COPIL ISTET

STARTUL FINANCIAR ÎN VIAȚĂ

ROBERT KIYOSAKI

INTRODUCERE

De ce nu vă cere bancherul foaia matricolă

Educația este astăzi mai importantă ca oricând. Pe măsură ce lăsăm în urmă era industrială și intrăm în era informației, valoarea educației cuiva continuă să crească. Întrebarea prezentului este dacă învățătura primită de dumneavoastră sau de copilul dumneavoastră în școală este adecvată pentru a face față provocărilor acestei lumi noi care se deschide în fața noastră.

În era industrială, îți puteai începe cariera după absolvirea școlii. În general, nu aveai nevoie de cunoștințe suplimentare pentru a reuși în viață, pentru simplul motiv că lucrurile nu se schimbau atât de repede. Cu alte cuvinte, învățătura primită în școală îți ajungea pentru toată viața.

Totuși, cum milioane de oameni născuți în perioada exploziei demografice se apropie astăzi de vârsta pensionării, mulți își dau seama că nu au primit o învățătură adecvată pentru noua lume cu care se confruntă. Pentru prima dată în istorie, mulți oameni bine instruiți întâmpină aceleași dificultăți economice ca aceia mai puțin școliți și se găsesc frecvent în situația de a se instrui suplimentar pentru a face față cerințelor curente ale postului pe care îl ocupă.

Când măsurați succesul învățăturii?

Când măsurați succesul învățăturii dumneavoastră? Prin foaia matricolă pe care o obțineți în ziua în care terminați studiile, să zicem la 25 de

ani, sau măsurați eficiența învățaturii când vă pensionați, să zicem la vârsta de 65 de ani?

Conform unui studiu guvernamental, din fiecare 100 de persoane născute cu 65 de ani în urmă, una este bogată, patru sunt relativ înstărite, cinci încă lucrează, 56 au nevoie de sprijin de la stat sau din partea familiei, iar restul au murit.

Nu despre cum să devii cea unică persoană bogată tratează cartea de față. Cele 56 care au nevoie de ajutorul altora mă preocupă. Nu vreau ca dumneavoastră sau copilul dumneavoastră să ajungeți printre ele.

Oamenii îmi spun adeseori: „Nu voi avea nevoie de mulți bani la pensie, pentru că atunci voi avea cheltuieli mai mici.“ Deși este adevărat că multe cheltuieli de trai se micșorează după pensionare, există una care crește considerabil, și anume aceea legată de îngrijirea sănătății. Cheltuielile pentru vârstnici sunt, pur și simplu, prea mari. Peste câțiva ani va fi limpede că îngrijirea sănătății va deveni efectiv o chestiune de viață și de moarte pentru milioane de oameni în vârstă. Cu alte cuvinte, dacă ai bani, poți să trăiești, dacă nu ai bani, poți să mori.

Întrebarea este dacă acești cetățeni, acum vârstnici, au fost instruiți în școală să poată face față provocării financiare de la sfârșitul vieții.

Următoarea întrebare ar fi: care este legătura dintre situația bătrânilor și instruirea copilului dumneavoastră?

Există două răspunsuri la aceste două întrebări. Primul răspuns este că tinerii, printre care se va număra și copilul dumneavoastră, vor fi cei care vor plăti în final pentru îngrijirea sănătății milioanele de bătrâni ce nu pot plăti singuri.

Al doilea răspuns este o întrebare: Educația copiilor dumneavoastră îi va pregăti să fie asigurați din punct de vedere financiar, astfel încât după pensionare să nu aibă nevoie de ajutorul medical și financiar al guvernului?

Regulile s-au schimbat

În era industrială, regula era să mergi la școală, să iei note bune, să-ți găsești o slujbă sigură și bună și să o păstrezi toată viața. După vreo 20 de ani, te pensionai, iar compania și statul aveau grijă de tine pentru tot restul vieții tale.

În era informației, regulile s-au schimbat. Acum trebuie să mergi la școală, să iei note bune, să-ți găsești o slujbă și apoi să te reinstruiești pentru acea slujbă. Să găsești o nouă companie, o nouă slujbă și să te reinstruiești. Să găsești o altă companie, o altă slujbă și să te reinstruiești și să speri și să te rogi că vei avea destui bani puși deoparte care să-ți ajungă multă vreme după vârsta de 65 de ani, pentru că vei trăi mai mult de atât.

În era industrială, teoria definitivă a epocii era formula lui Einstein, $E = mc^2$. În era informației, teoria definitivă este legea lui Moore, care a dat naștere ideologiei curente, conform căreia cantitatea de informație se dublează la fiecare 18 luni. Cu alte cuvinte, pentru a ține pasul cu schimbarea, trebuie să reînveți totul la fiecare 18 luni.

În era industrială, schimbarea era mai lentă. Ceea ce învățai la școală era valabil pentru o perioadă lungă. În era informației, ceea ce știi iese foarte repede din actualitate. Ceea ce ai învățat este important, dar nu la fel de important ca rezezierea cu care poți să înveți, să te transformi și să te adaptezi la noile informații.

Ambii mei părinți au crescut în timpul Marii Crize. Pentru ei, siguranța locului de muncă însemna totul, motiv pentru care exista întotdeauna ceva panică în glasul lor când spuneau: „Trebuie să te duci la școală ca să poți obține o slujbă sigură.“

Problema este să nu rămâi în urmă din cauză că ai ajuns să nu mai corespunzi lucrând în slujba curentă.

Alte diferențe subtile, dar semnificative între ere:

În era industrială, angajatorul era responsabil pentru planul de pensie.

În era informației, angajatul este cel responsabil. Dacă rămâi fără bani după vârsta de 65 de ani, este problema ta, nu-i problema companiei.

În era industrială, deveniai mai valoros pe măsură ce îmbătrâneai.

În era informației, devii mai puțin valoros pe măsură ce îmbătrânești.

În era industrială, oamenii erau angajați pentru toată viața.

În era informației, din ce în ce mai mulți oameni sunt agenți liberi.

În era industrială, copiii deștepți se făceau doctori și avocați. Acestea erau profesiile în care se câștiga bine.

În era informației, cei care câștigă bine sunt sportivii, actorii și muzicienii. Mulți dintre medici sau oameni cu alte profesii câștigă mai puțin decât pe vremea erei industriale.

În era industrială, te puteai bizui pe stat că te va scoate din incurcăturile financiare.

Acum, în era informației, auzim din ce în ce mai mulți politicieni promițând să salveze ajutorul social și alte programe guvernamentale de protecție. Dar și voi, și eu suntem destul de deștepți pentru a ști că, atunci când politicianii încep să promită că salvează ceva, ceea ce vor ei să salveze este, de obicei, deja pierdut.

Când survin anumite schimbări, rezistența este inevitabilă. În ultimii ani, am avut multe exemple de oameni care au recunoscut șansele ivite într-o perioadă de tranziție.

1. Bill Gates a devenit cel mai bogat om din lume, deoarece oamenii mai în vârstă de la IBM nu au reușit să perceapă schimbările pieței și ale regulilor. Pentru că acești conducători mai vârstnici nu au fost capabili să vadă schimbările, investitorii în IBM au pierdut, literalmente, miliarde de dolari.

2. Astăzi, avem companii ale erei informației, fondate de tineri de 20 de ani, care cumpără corporații ale erei industriale, conduse de persoane în vârstă de 45 de ani.

3. Astăzi, tineri în vârstă de 20 de ani devin miliardari, deoarece oamenii de 45 de ani aflați în funcții de răspundere la marile companii nu reușesc să sesizeze ocaziile văzute de cei de 20 de ani.

4. Astăzi, avem miliardari de 20 de ani care nu au avut niciodată o slujbă și, în același timp, avem oameni de 45 de ani care o iau de la capăt, reinstruindu-se pentru o nouă slujbă.

5. În loc să spere să-și găsească un post bun într-o companie mare, tot mai mulți studenți își încep propriile afaceri în camerele de cămin. Universitatea Harvard are chiar un birou special care îi ajută pe studenți să își dezvolte ideile de afaceri – conceput ca un mod de a-i ajuta să își clădească afacerea; dar mai probabil este faptul că acest birou este un stimulent pentru a-i ține la școală.

6. În același timp, jumătate dintre angajații uneia dintre cele mai mari companii americane câștigă atât de puțin, încât ajung să aibă dreptul la tichete de masă. Ce se va întâmpla cu acești angajați când vor fi prea bătrâni ca să mai muncească? A fost adecvată instruirea lor în școală?

7. Școlarizarea făcută acasă nu mai este o formă marginală a învățământului alternativ. Astăzi, numărul de copii care învață acasă crește cu 15% pe an.

8. Din ce în ce mai mulți părinți caută alte sisteme educaționale, precum sistemul catolic, Waldorf sau Montessori, doar pentru a-și scoate copiii dintr-un sistem de învățământ învechit, administrat de stat, care nu mai răspunde nevoilor copiilor. Tot mai mulți părinți înțeleg că învățătura timpurie este la fel de importantă pentru dezvoltarea unui copil ca studiile universitare.

9. Pe scurt, era informației va aduce transformări economice care vor amplifica considerabil decalajul dintre cei care au și cei care nu au. Pentru unii oameni, aceste transformări vor fi o binecuvântare; pentru alții, schimbările vor fi un blestem; iar pentru alții, nu va exista nicio diferență. După cum spunea tatăl meu bogat: „Există oameni care fac lucrurile să se întâmple; există oameni care urmăresc cum se întâmplă lucrurile; și există oameni care spun: «Ce s-a întâmplat?»“

Învățătura este mai importantă ca niciodată

Învățătura este mai importantă ca niciodată, deoarece lucrurile se vor schimba mai rapid ca niciodată. Pentru prima oară în istorie, cei care obțin rezultate bune și cei care nu se descurcă bine la școală se pot confrunta cu aceleași provocări economice.

Cu toții trebuie să fim conștienți că bancherii nu ne cer foile matricole, ci declarațiile financiare. Bancherul încearcă să vă comunice ceva. Această carte este despre ce trebuie să învețe copiii dumneavoastră pentru a atinge succesul personal și financiar în lumea reală.

- Învățătura primită astăzi de copiii dumneavoastră îi pregătește corespunzător pentru viitorul cu care se vor confrunta?
- Răspunde sistemul de învățământ cerințelor speciale ale copilului dumneavoastră?
- Ce fac părinții în cazul în care copiilor lor nu le place școala sau nu se descurcă bine la școală?
- Notele bune asigură succesul profesional și financiar pe parcursul întregii vieți?
- Copilul dumneavoastră are nevoie cu adevărat să meargă la o școală tradițională, din cărămizi și mortar, pentru a primi învățătura de care are nevoie?

Cui i se adresează această carte?

Această carte este scrisă pentru părinții care înțeleg că lumea s-a schimbat și sunt de părere că sistemul actual de învățământ nu răspunde corespunzător nevoilor speciale ale copiilor lor. Cartea este scrisă pentru părinții care mai degrabă vor să își asume un rol activ în educația copiilor decât să lase responsabilitatea în seama sistemului școlar.

Este scrisă pentru a-i ajuta pe părinți să îi pregătească pe copii pentru lumea reală – lumea în care intră după terminarea școlii. Este scrisă mai ales pentru părinții care:

- vor să le ofere copiilor un start financiar în viață, fără ca aceasta să îi coste o avere;
- vor să fie siguri că geniul înnăscut al copiilor și stilul specific de învățare le sunt protejate și că urmașii lor termină școala cu dorința de a învăța toată viața;
- au un copil căruia nu îi place școala sau un copil care învață mai greu la școală.

Cum este organizată cartea

Cartea este concepută în trei părți.

Partea întâi este o trecere în revistă a învățământului teoretic și a celui financiar. Cei care mi-au citit celelalte cărți știu deja că în viață am avut două modele paterne. Un om pe care l-am numit tatăl meu bogat, care era tatăl celui mai bun prieten al meu, Mike; și un bărbat pe care l-am numit tatăl meu sărac, care era tatăl meu adevărat. Spre norocul meu, ambii au fost niște genii, în felul lor. Cel pe care îl numesc tatăl meu sărac a fost, după părerea mea, un geniu academic și un pedagog. După vârsta de nouă ani, am început să am probleme serioase la școală. Nu îmi plăcea ce învățam și felul în care se predă. Nu vedeam nicio legătură între lucrurile pe care eram silit să le învăț și lumea reală.

În Partea întâi a acestei cărți, vorbesc despre felul cum tatăl meu deștept, dar sărac m-a îndrumat continuu în această perioadă foarte dificilă a vieții mele. Dacă nu era tatăl meu sărac, aș fi abandonat școala sau aș fi fost exmatriculat și nu aș fi ajuns nicicând să obțin o diplomă de colegiu.

Partea întâi a acestei cărți se referă și la învățătura pe care mi-a oferit-o celălalt tată, tatăl bogat. Aș zice că tatăl meu bogat era un geniu

financiar și de asemenea un mare pedagog. Explic aici cum a început tatăl bogat să îmi pregătească mintea tânără să gândească asemenea unui om bogat. Pe la vârsta de 12 ani, datorită îndrumării tatălui meu bogat, eram deja absolut sigur că aveam să fac avere, fie că aveam să învăț bine la școală sau nu, fie că aveam sau nu să-mi găsesc o slujbă bine plătită. Pe la vârsta de 12 ani, știam că îmbogățirea avea prea puțin de-a face cu lucrurile pe care le învățam la școală. Știind că voi fi bogat, indiferent de rezultatele școlare, am dezvoltat unele probleme de atitudine personală, în vreme ce eram încă la școală. Partea a doua a acestei cărți vorbește despre cum ambii mei tați s-au străduit să îmi păstreze sub control aceste probleme de atitudine și m-au îndrumat, astfel încât mi-am putut termina facultatea.

În Partea a doua, descriu câțiva pași simpli din punct de vedere teoretic și financiar pe care îi pot face părinții pentru a-și pregăti copiii pentru lumea reală. Povestesc, la începutul Părții a doua, cum era să rămân repetent din cauza schimbării atitudinii mele față de școală. Tot în Partea a doua, voi arăta cum tatăl meu sărac și tatăl bogat au reușit să mă facă să continui școala și cum s-a folosit tatăl bogat de eșecurile mele la învățătură pentru a mă pregăti să devin bogat.

În Partea a doua, tatăl bogat îmi explică de ce nu i s-a cerut niciodată la bancă foaia matricolă. Tatăl meu bogat spune: „Banherul nu m-a întrebat niciodată dacă am avut note bune. Tot ce voia să vadă era situația mea financiară. Problema este că majoritatea oamenilor termină școala fără a ști ce este aceea o situație financiară.“ Tatăl bogat mai spune: „Înțelegerea felului în care funcționează situațiile financiare este esențială pentru oricine vrea să își clădească o viață bazată pe siguranța financiară.“ Iar în lumea de astăzi, marcată de o siguranță din ce în ce mai scăzută a locului de muncă, pentru copilul dumneavoastră este esențial să aibă aptitudinile necesare obținerii unei vieți sigure din punct de vedere financiar.

Dacă privești în ansamblu sistemul actual de învățământ, este evident că el se concentrează pe două domenii principale:

1. *Învățământul scolastic*: capacitatea de a citi, a scrie și a socoti aritmetic.
2. *Învățământul specializat pe profesii*: pentru a deveni doctor, avocat, instalator, secretară sau orice ai vrea să faci pentru a-ți câștiga traiul după ce termini școala.

America și multe națiuni occidentale și-au îndeplinit excelent sarcina de a pune aceste două tipuri fundamentale de învățământ la dispoziția cetățenilor. Acest învățământ a contribuit substanțial la avantajul pe care Occidentul îl are astăzi în lume. Problema este, după cum am mai remarcat, că regulile s-au schimbat. În era informației, avem nevoie să învățăm mereu lucruri noi, nu să învățăm același lucru mai bine. Orice elev are acum nevoie de o învățatură elementară asemănătoare celei pe care mi-a dat-o tatăl meu bogat:

3. *Educația financiară*: învățătura necesară pentru a-ți putea transforma banii câștigați din muncă în bunăstare și siguranță financiară de durată, educația financiară care vă va ajuta copilul să nu ajungă un ratat din punct de vedere financiar ori singur și nevoiaș, după ce o viață întreagă și-a întreținut familia și a muncit din greu.

La bancă nu vi se cere foaia matricolă deoarece bancherul vrea să vadă cât sunteți de deștept după ce ați terminat școala. Vrea să vadă o măsură a inteligenței dumneavoastră financiare, nu a inteligenței scolastice. Situația financiară este o măsură mult mai bună a inteligenței financiare decât foaia matricolă.

Partea a doua conține câteva exemple simple, concrete de lucruri pe care le pot face părinții pentru a le oferi copiilor un start financiar în viața reală a muncii și a banilor.

Partea a treia vorbește despre cele mai noi descoperiri tehnologice în învățământ, care vor mări capacitatea părinților de a afla care sunt calitățile naturale ale copiilor lor. În Partea a treia, veți afla cum le puteți oferi copiilor un start financiar în viață.

Cu ani în urmă, unul dintre profesorii lui Albert Einstein a spus disprețuitor: „N-o să iasă nimic din el.“ Mulți profesori l-au crezut încet la minte, din cauza faptului cu nu era în stare să învețe pe de rost.

Peste un an, când a auzit că un inventator prestigios a declarat că de importanță maximă este cunoașterea faptelor, Einstein nu a fost de acord. A spus: „Nu ai nevoie să mergi la facultate ca să afli fapte. Poți să le afli din cărți. Valoarea învățământului într-un colegiu de arte liberale este că antrenează mintea să gândească.“ A mai spus: „Imaginația este mai importantă decât cunoașterea.“

Într-o conferință de presă, un reporter l-a întrebat: „Care este viteza sunetului?“ Einstein a replicat: „Nu știu. Nu îmi încarc mintea cu informații pe care le pot găsi în cărți.“

Aproape toți părinții pe care i-am cunoscut sunt siguri că au copii-minune. Însă atunci când copiii ajung la școală, geniul lor înăscut este de multe ori anihilat sau trece în umbra singurului geniu și a singurului stil de învățare găsit potrivit de sistemul educațional. Tatăl meu deștept și mulți alți pedagogi și-au dat seama că sistemul școlar curent nu este adecvat pentru diversele tipuri de geniu cu care se nasc copiii.

Din nefericire, sistemul actual de învățământ este împotmolit în controverse și idei învechite. Deși în sistemul curent se știe despre noile descoperiri din domeniul învățământului, politica și banda roșie ce înconjoară profesia pedagogică nu permit multora dintre aceste metode inovatoare de evaluare a geniului să devină parte a sistemului.

Tatăl meu deștept a fost șeful sistemului de învățământ din Hawaii. S-a străduit să schimbe sistemul – iar în schimb, a fost zdrobit de acesta. Mai târziu, mi-a spus: „Există trei feluri de profesori și de administratori în acest sistem. Un grup își dă silința să schimbe sistemul. Celălalt grup acționează ferm împotriva oricărui fel de schimbare. Iar celui de-al treilea grup nu-i pasă dacă sistemul se schimbă sau nu. Cei din acest grup nu își doresc decât o slujbă sigură și să-și primească salariul. Și de aceea sistemul a rămas neschimbat de atât de multă vreme.“

În concluzie

Tatăl meu deștept spunea adesea: „Cei mai importanți profesori ai unui copil sunt părinții lui. Mulți părinți le spun copiilor: «Du-te la școală și învață bine. O învățatură bună contează foarte mult.» Problema este că mulți părinți care spun aceste cuvinte nu se ocupă ei înșiși de învățatura copiilor.“

Tatăl meu deștept mai spunea: „Părinții sunt cei mai importanți profesori ai copilului – dar elevii învață mai mult văzând decât ascultând. Copiii sesizează imediat diferențele dintre vorbe și fapte.“ Copiilor le place să-și prindă părinții spunând una și făcând alta. Tatăl meu bogat obișnuia să spună: „Faptele tale vorbesc mai tare decât vorbele.“ Mai spunea: „Dacă vrei să fii un părinte bun, trebuie să te impui prin exemplul personal.“

Dacă aveți copii, vă mulțumesc pentru faptul că vă interesează învățatura copiilor dumneavoastră și o carte despre învățatură.